

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Conservator

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

quod alioqui non esset peccatum est illud efficere. Hoc autem peccatum non habet specialem malitiam contra preceptum, vel virtutem, sed generalem quamdam rationem peccati, determinanda ex tali, vel tali materia, circa quam versatur. Vnde qui falso putaret hodie esse Vigiliam, & non ieiunaret, eiusdem speciei peccatum committeret ac si verè Vigilia esset, & sic non oportet in Confessione explicare circumstantiam conscientie errantis, sed sufficeret dicere: Non ieiunavi in Vigilia. Vide Salas in par. 2 tract. 8. disputatione 1. sect. 33. num. 28. Sed contrarium docet Valentia tom. 4. disp. 7. quæst. 1. punct. 7 par. 3. tr. 4. resol. 162 §. Notandum.

Illius speciei, cuius existimatur.

Quandoque etiam solitum veniale.

Errans in utramque partem non dicit utramque partem contrariam esse peccatum. Debet actu sic non peccat actu, nisi actu sit conscientia dicitare, ut sic peccatum.

8 Agere contra conscientiam errantem, non semper est mortale: sed quandoque veniale: suamque gravitatem, & levitatem sumit à gravitate, & levitate materiae, in qua conscientia errat, & à diversitate iudicii, falso suadentis, vel monentis. Nam conscientia dicitare potest, ut peccatum mortale, etiam si sit levis, sicut etiam dicitare, ut veniale, cum materia sit gravis, Ita Azorius tom. 1. libr. 2. cap. 8. quæst. 5. par. 5. tr. 5. res. 31.

9 Nullum peccatum committit quis, utramque si sequeretur conscientiam errantem, si partem non dicit utramque partem contrariam esse peccatum. quia non adest libertas sufficienti ad peccatum par. 9. tr. 8. res. 47. Et Debet actu sic non peccat actu, nisi actu sit conscientia dicitare, ut sic peccatum. Actum de eius obligatione, ibid. res. 48. ad deponendam conscientiam erroneam, debent esse rationes probabiles in contrarium, quia pro libito talem conscientiam deponere nequeat ibid. res. 49.

CONSERVATOR.

Regularis non potest eligi in Conservatore.

Regularis non possunt eligere alium Regularem Prælatum in conservatorem, de hoc lege Breve Innocentii Decimi 4. Maij 1648. p. 9. tr. 9. res. 26.

CONSVETUDO.

1 **C**onfuetudo abrogat ius positivum. Sed ad hoc duo sunt necessaria, ex cap. fin. de consuetudine. Primum, quod sit rationabilis. Est autem ratio nabilis secundum Palatium in 3. sententia distinct. 37. disputatione. 7. si neque dissonat à iure divino, neque à iure naturali. Secundum, quod sit præscripta sufficienter. Sufficienter autem præscriptio est, si legi bis, aut ter contraveniatur, Principe sciente, & non contradicente, cum facile posset. (Simplex autem tolerantia non excusat à legis contraventione, quia multa per patientiam tolerantur, quæ non approbantur, ex cap. cum iam dudum, de præben. par. 1. tractat. 2. resolut. 5. Et par. 4. tractat. 1. resolutio. 1. §. Verum.) Si autem consuetudo introducatur, ignorante legislatore, sicut de iustit. libro 1. quæst. 7. art. 3. & alii, asserunt, nullum tempus determinatè sufficere, sed arbitrio prudentis determinandum, ex qualitate negotii, & actionum pluralitate. Azorius tom. 1. libr. 5. cap. 4. quæst. 4. distinguit, aitque pro lege civili sufficere decem annos, pro Canonica quadraginta. Sed dicendum cum Palao tom. 2. tractat. 10. disputatione unice punct. 4. nu. 2. probabile esse, quod etiam ad abrogandam legem Canonica consuetudo decem annorum sufficiat, quia, cum de illa nihil peculiare quoad hoc designetur, censendum videtur ex iure civili: Nec est paritas, quod ad præscriptionem contra bona Ecclesiastica requirantur quadraginta anni. Nam in hoc, ut ait Granado in 1. 2. controver. 7. tractat. 3. part. 2. disputat. 16. Immo Palatius, in c. 1. num. 9. præscriptio tollit ius Ecclesiæ in illa bona, etiam ipsa volente; foro consuetudo verò tollit obligationem legis ex tacito legislatoris consensu, qui sufficienter dignoscitur, in decennio, quiri præteritum Palatius, ubi supra tenet, huiusmodi spatium, & præscriptionem esse necessariam pro foro exteriori, ut Index

Consuetudo tollit ius positivum. Si est ratio nabilis.

Et sufficienter præscripta.

Id est, si legi bis, aut ter sciente, & non contradicente Principe conservetur.

Vel si ipso ignorante, violetur per decennium.

Etiam si sit Canonica.

scientia præscriptio.